

شەری نەوت و بەرژەوهندی

كاوه ئەمین

تا دیت عێراق و ئەمریکا، زیاتر دان لەیەكتری جیڕدەكەنەوه، هەمان كات لەگەڵیك لاوه باس لە دەستەهەلگرتنی سەددام لە دەسەلات دەكەن، بەخۆشی خۆی. بەلام هەرەشەكانی ئەم دواییە سەددام لەكاتی یادكرندەوهی ٦ ی كانوونی شوم كە یادی دامەزراندنی سوپای كۆلۆنیالستی عێراقە، ئەو ئەگەرانی قالا دەرخست، ئاخر سەددام باش لەوه تیگەیشتوووە كە ئەگەر لەهەر ولاتیك مافی مانەوهی پێ بدریت، ئەوا درەنگ یان زوو هەر دەیهێنەوه بۆ بارەگای دادگایی مافی مۆڤ لە (لاهای) لە ولاتی هۆلەندا.

ئەو ولاتانە كە بەتوندی دژی هەر هەولەدانیک سەربازی ئەمریکا بوون لە دژی عێراق تا دیت لە بانگاشەكانی خۆیان پەشیمان دەبنەوه، بەتایبەتی كە دەزانن ئەمریکا حساب بۆ هیچ ئۆپینیونیک ناكات و تا دیت لەسەر بریارەكانی خۆی پێ دادەگریت. یەكێك لەو ولاتانە كە تائیسنا زۆر بە توندی دژیەتی هەولە سەربازیەكانی ئەمریکای دەكرد، فەرەنسا بوو، ئاخفتنەكانی جاك شیراك نیشانەیی گۆرینی هەلۆیستی ئەو ولاتەیه لەمەر

كێشەكانی عێراق.

عێراق و باشووری كوردستان لەوەرگایەكی باشی ئابوورین بۆ ولاتانی سەرمایەداری بۆیه هەموویان دەخوازن كە لەو نیچیرەدا بشكداربن، ئەمە لەكاتێكدا كە ولاتەكە تا بینەقاقای قەرزدارە و كاول و وێران كراوه و حكومەتیکی دەستەمۆی سەربەخۆیانیش، جیگای سەددام دەگریتەوه، وەك دەلێن پێوی بە پیریانەوه هاتوو، بۆیه پێ دەچیت لە كۆتایدا هەموویان دەستی ئافەرىن بە پشتی (جۆرج W بووش) دا بكێشن.

ولاتیکی برسی و شەكەتی وەكو توركیا لەهەمووان زیاتر دەمی بۆ پارو كردۆتەوه، بۆیه هەولەدات بەهەچ شیۆهیهك بێت خۆی لەگەڵ رەوشەكەدا بگونجینیت، بەتایبەتی بەهۆی مقاشە توركمانەكانیەوه لە باشووری كوردستان دەیهوێت دەستی خۆی بوویشینیت، هەولەدانێ توركیا بۆ ئەوهی كۆبوونەوهی داهاووی بەرەهەلستكارانی عێراقی لەو ولاتە بكەیت، یەكێك لەهەولە فیلبازیهكانی توركیا بۆ راکێشانی سۆزی توركمان و خەلكانی نزیکي توركیا بۆ لای خۆی.

بەداخەوه دەبیت بلیم كە رەنگە كورد لەهەمووان زیاتر بێ بەرنامەبیت لەم گەمەیهدا، تائیساتش سیاسەتیکی روون و ئاشكرا و هەلۆیستیکی یەكگرتوو كە تیايدا بەرژەوهندیهكانی كورد و كوردستانی تیدا پارێزراو بێت، لەئارادانیە. لەهەموو ئەو ئاخفتنەهێ بەرپرسیانی باشووری كوردستان بۆ كەنالهكانی راگەیاندن، گۆیبیستی ئەوه دەبین كە ئەمریکا هیچ مشاورەتیکی لەگەڵدا نەكردوون بۆ داهاووی عێراق و كوردستان. لەكاتێكدا كە كورد دەتوانن كلیلی كردنەوهی گەلیگ دەرگابن و بخرینە خزمەتی بەرژەوهندی كورد و كوردستان. روون و ئاشكرايه كە ئەگەر رژیمی عێراق فریایی هاویشتنی دوا تیری ژەهراویی خۆی بكەوێت، دەگریتە كورد، بەرپرسیارانێ باشووری كوردستان لەم رووهوه میوش میوانیان نیه، هەر بۆیه هیچ هەولێکی ئاشكرا نەدراوه بۆ ئەوهی بتوانریت لەئەگەری رودانی كارەساتیکی وادا كەمترین قوربانی بدریت.

خومەینی و سەرانی تری ئێران لە ماوەی هەشت ساڵ شەر لەگەڵ عێراقدا ، هەمیشە ورەیی سەربازەکانیان بەو بەرزەکردەوه که دەیانووت "سەددام دەروات و دەروخیت" ، بەلام دواجار پەرداخە ژەهرەکشیان نۆش کرد و سەددامیش نەپۆشت ، بەلام ئەمجارە پێ دەچیت لاشەیی سەددام وەکو (چاوسیسیکو) لە شەقامەکاند ببینریت ، یان بەدەردی هیتلەر بچیت ، لەهەمووی چاکتر و خۆشتر بۆ کورد ئەو پۆژەیه که عێراق هەڵوێشیتهوه و کورد کیانی سیاسی و قەومی خۆی دامەزرینیت ، بە هیوای ئەو پۆژە.

کوردستان پێش